

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут державної безпеки
Центр захисту національної державності
Спеціальна кафедра № 2 «Боротьба з тероризмом»

Прим. №__

Рижов І. М.

ІНФОРМАЦІЙНА СФЕРА ЯК СКЛАДОВА АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до вивчення спецкурсу

***Зброя знищує
терористів,
освіта переможе
тероризм!***

КИЇВ – 2025

I. СТРУКТУРА СПЕЦКУРСУ

Предмет вивчення спецкурсу «Інформаційна сфера як складова антитерористичної безпеки» - правові основи боротьби з тероризмом, шляхи використання інформаційної сфери як складової антитерористичної безпеки.

Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки спецкурсу, пов'язані зі дисциплінами підготовки фахівців у інформаційній сфері сфера як складова антитерористичної безпеки, що викладаються кафедрами НА СБУ. Його забезпечують і доповнюють такі дисципліни «Захист національної державності та боротьба з тероризмом», «Інформаційна безпека держави», «Основи національної безпека», «Основи психології» і «Соціальна психологія».

Мета спецкурсу - формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо правових та організаційних основ боротьби з тероризмом та практичних навичок щодо підвищення рівня безпеки і запобіганням терактів в Україні.

Завдання: за результатами вивчення спецкурсу у здобувачів вищої освіти повинні сформуватись:

знання: із сутності тероризму як суспільно небезпечного діяння; характеристик рис особи терориста; правових основ боротьби з тероризмом; щодо існуючих шляхів поширення ідеології тероризму серед різних верств суспільства, в тому числі з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій; нормативно-правових основ антитерористичної безпеки; принципів, основних завдань та напрямків забезпечення антитерористичної безпеки; головних завдань антитерористичної безпеки; міжнародно-правових стандартів з протидії тероризму; порядку дій населення в умовах терористичної загрози; інформаційно-телекомунікаційних технологій у контексті взаємозв'язків та перспектив у забезпеченні антитерористичної безпеки;

уміння: творчо застосовувати теоретичні знання у вирішенні завдань забезпечення інформаційної безпеки держави, правильно визначати головні напрямки і завдання своєї діяльності; визначати та формулювати мету та пріоритети при забезпеченні антитерористичної безпеки; прогнозувати,

виявляти, запобігати проблемам забезпечення антитерористичної безпеки; організувати співпрацю зі ЗМІ з питань антитерористичної безпеки; враховувати при виконанні завдань професійної діяльності ризику виникнення терористичних загроз та прогнозувати несприятливі наслідки, які вони можуть спричинити;

практичні навички: аналізувати, оцінювати, узагальнювати інформацію, робити правильні висновки на основі політичних, правових критеріїв; аналізувати й оцінювати ситуацію на дорученій ділянці роботи з питань антитерористичної безпеки; оцінювати середовище перебування щодо особистої антитерористичної безпеки, безпеки колективу, суспільства, держави та застосовувати процедуру моніторингу терористичних загроз; правильно визначити головні напрями і завдання своєї діяльності та діяльності підприємства, установи та організації, з питань забезпечення антитерористичної безпеки; свідомої раціональної поведінки в умовах та врахування отриманих знань у практичній діяльності за обраної спеціальності.

Інші компетентності, набуті у процесі вивчення спецкурсу: вміти готувати пропозиції з інформування органів державної влади щодо виявлення можливої терористичної діяльності; орієнтуватися у національному та міжнародному законодавстві, з регулювання антитерористичної безпеки та відшукувати та опрацьовувати необхідні для роботи нормативно-правові положення чинного законодавства, що стосуються проблем забезпечення антитерористичної безпеки; використовувати нормативно-правове, інформаційно-аналітичне, психологічне, документаційне, фінансове, матеріально-технічне, кадрове та ресурсне забезпечення для якісного вирішення поставлених службових завдань

Інформаційний обсяг спецкурсу:

Модуль 1. «Тероризм, як суспільно-небезпечне діяння».

Модуль 2. «Теоретико-правові засади побудови загальнодержавної системи боротьби з тероризмом в Україні».

Модуль 3. «Основи антитерористичної безпеки».

Назви модулів і тем	Всього	Лекцій	Самостійних занять
Модуль І. «Тероризм, як суспільно-небезпечне діяння»			
Лекція 1. «Тероризм – глобальна проблема сучасності»		2	
Самостійне заняття 1. «Історичні аспекти виникнення тероризму»			2
Самостійне заняття 2. «Формування теророгенності соціальних процесів і систем: загальні поняття та процеси»			2
Самостійне заняття 3. «Тероризм як загроза національній безпеці України»			2
Самостійне заняття 4. «Характеристика причинно-наслідкових зв'язків тероризму. Основні функції тероризму»			2
Самостійне заняття 5. «Психологічні чинники формування особи терориста»			2
Самостійне заняття 6. «Релігійні, соціальні, політичні та етнічні чинники формування особи терориста»			2
Самостійне заняття 7. «Психологічний портрет особи терориста»			2
Самостійне заняття 8. «Міжнародний тероризм»			2
Самостійне заняття 9. «Міжнародне законодавство з протидії терористичній діяльності»			2
Самостійне заняття 10. «Роль України в боротьбі з міжнародним тероризмом»			2

Самостійне заняття 11 «Тероризм як інформаційна технологія. Віртуальна реальність і тероризм»			2
Самостійне заняття 12. «Тероризм, суспільна думка і засоби масової інформації»			2
Разом за модуль 1	26	2	24
Модуль 2. «Організація державної системи боротьби з тероризмом в Україні»			
Самостійне заняття 1. «Соціально-правова характеристика теророгенності сучасного українського суспільства»			2
Самостійне заняття 2. «Нормативно-правова база боротьби з тероризмом в Україні. Закон України «Про боротьбу з тероризмом». Державна концепція боротьби з тероризмом в Україні»			2
Самостійне заняття 3. «Моніторинг та прогнозування теророгенності соціальних процесів та систем»			2
Самостійне заняття 4. «Теоретичні моделі тероризму в сучасних стратегіях регулювання теророгенності соціальних процесів та систем»			2
Лекція 1. «Види терористичної діяльності»		2	
Самостійне заняття 5. «Правовий статус, повноваження та взаємодія суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом»			2
Самостійне заняття 6. «Єдина державна система запобігання, реагування і припинення			2

терористичних актів та мінімізації їх наслідків в Україні»			
Самостійне заняття 7. «Забезпечення безпеки об'єктів можливих терористичних посягань»			2
Самостійне заняття 8 «Порядок вжиття суб'єктами боротьби з тероризмом заходів реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їх наслідків за рівнями терористичних загроз»			2
Самостійне заняття 9. «Порядок інформування населення про рівні загроз вчинення або вчинення терористичного акту»			2
Самостійне заняття 10. «Інформаційне забезпечення боротьби з тероризмом»			2
Самостійне заняття 11. «Міжнародний досвід діяльності ЗМІ з формування правосвідомості населення з питань боротьби з тероризмом»			2
Самостійне заняття 12. «Правові основи протидії пропаганді та поширенню ідеології тероризму»			2
Самостійне заняття 13. «Визначення та сутність пропаганди та поширення ідеології тероризму»			2
Самостійне заняття 14. «Проблемні питання законодавчого регулювання протидії пропаганді тероризму»			2
Разом за модуль 2	30	2	28
Модуль 3. «Основи антитерористичної безпеки»			
Самостійне заняття 1. «Предметна область та компоненти антитерористичної безпеки»			2
Самостійне заняття 2. «Антитерористичні імперативи забезпечення прав людини»			2

Самостійне заняття 3. «Методико-організаційний регламент загальнодержавної системи протидії тероризму в інформаційній сфері»			2
Самостійне заняття 4. «Концептуальні підходи до побудови системи протидії терористичним загрозам в інформаційній сфері»			2
Лекція 1. «Правове регулювання антитерористичної безпеки. Правила антитерористичної безпеки»		2	
Самостійне заняття 5. «Соціально-інформаційні технології забезпечення антитерористичної безпеки»			2
Самостійне заняття 6. «Загальні вимоги до забезпечення антитерористичної безпеки об'єктів терористичних посягань»			2
Самостійне заняття 7. «Загальні вимоги до складання «Паспорту антитерористичної захищеності об'єкта»			2
Самостійне заняття 8. «Загальні вимоги до забезпечення антитерористичної безпеки в місцях масового перебування людей»			2
Самостійне заняття 9. «Взаємодія ЗМІ та правоохоронних органів з питань боротьби з тероризмом»			2
Самостійне заняття 10. «Особливості забезпечення антитерористичної безпеки в місцях масового перебування людей»			2
Самостійне заняття 11. «Рекомендації щодо дій під час загрози здійснення терористичного акту»			2

Самостійне заняття 12. «Роль масмедіа у формуванні негативного ставлення суспільства до будь-яких форм і проявів тероризму»			2
Самостійне заняття 13. «Основні заходи безпеки громадян під час виникнення загроз антитерористичного характеру»			2
Самостійне заняття 14. «Безпека інформаційних ресурсів в умовах загрози або вчинення терористичного акту»			2
Самостійне заняття 15. «Особливості реалізації загально-профілактичних заходів антитерористичного захисту інформаційного простору»			2
Разом за модуль 3	32	2	30
Підсумковий контроль (диференційований залік)	2		
Всього годин за спецкурс	90	6	82

2. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОДУЛІВ

Модуль I. «Тероризм, як суспільно-небезпечне діяння»

Лекція 1. «Тероризм – глобальна проблема сучасності»

(2 години)

I. Мета лекції:

- 1) опрацювати навчальні питання щодо поняття та сутності тероризму та соціально-інформаційні основи боротьби з ним;
- 2) сприяти формуванню громадянської свідомості та розуміння сутності тероризму та принципів формування теророгенності соціальних систем як основних складових антитерористичної компетентності цивільного населення.

II. Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки

Заняття викладається для потоку підвищення кваліфікації студентів, які мають достатній рівень знань із загальноосвітніх дисциплін. Тема заняття тісно пов'язана із такими дисциплінами як основи національної безпеки, боротьба з тероризмом, основи безпеки життєдіяльності.

III. Навчально-методичне забезпечення лекції:

1. Проектор.
2. Презентація у середовищі «Power Point».

IV. План лекції

Вступна частина

Вступ. .... 8 хв.

Основна частина

Визначення тероризму ..... 20 хв.

Особливості стратегій боротьби з тероризмом ..... 20 хв.

Соціально-інформаційні підходи до протидії тероризму..... 25 хв.

Загальні висновки ..... 7 хв.

Висновки. Відповіді на питання. Завдання на самопідготовку.

IV. Рекомендована література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 7.

Додаткова література: 21,22.

Питання для самоконтролю:

1. Поясніть сутність поняття «тероризм» та його відмінності від терористичного акту?
2. Наведіть приклади класифікації і типові форми тероризму?
3. Які принципи класифікації терористичних актів залежно від мети, арсеналу засобів та компетентності терористів?
4. Охарактеризуйте типові заходи протидії політичному екстремізму й тероризму.
5. Поясніть правові заходи загальнодержавного характеру?
6. Розкрийте сутність тероризму як інформаційної технології.
7. Охарактеризуйте сучасні стратегії боротьби з тероризмом.
8. Сучасна концепція боротьби з тероризмом та її складові.
9. Глобальна контртерористична стратегія та її вплив на міжнародний тероризм.
10. Окресліть зміст соціально-інформаційних технологій протидії тероризму.

Самостійне заняття № 1

(2 години)

Тема: Історичні аспекти виникнення тероризму.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про історичні аспекти виникнення тероризму.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Історичні аспекти виникнення тероризму.
2. Наведіть приклади вдалих антитерористичних операцій?
3. Які є класифікації і форми тероризму?
4. Наведіть приклади впливу терористичної діяльності на геополітичний клімат.

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 7.

Додаткова література: 21,22.

Самостійне заняття № 2

(2 години)

Тема: Поняття та зміст формування теророгенності соціальних процесів і систем.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про поняття та сутність формування теророгенності соціальних процесів і систем.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання щодо складових управління теророгенність соціальних процесів та систем (кінцеву мету управління, початкові умови функціонування, внутрішню структуру соціальних процесів та систем).

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 9, 18.

Додаткова література (Інформаційні ресурси (інтернет-джерела): 23,(1).

Самостійне заняття № 3

(2 години)

Тема: Тероризм як загроза національній безпеці України.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про загрозу національній безпеці України через призму тероризму.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Загальне уявлення про загрози національній безпеці України.
2. У чому особливості тероризму як глобальної загрози світового рівня?
3. Особливості загроз терористичного характеру?
3. Особливості протидії загрозам терористичного характеру в інформаційній сфері?

Література:

Нормативно-правові акти: 6-9

Основна: 6,7-9

Додаткова література: 21,22.

Самостійне заняття № 4

(2 години)

Тема: Характеристика причинно-наслідкових зв'язків тероризму.

Основні функції тероризму.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про характеристику причинно-наслідкових зв'язків тероризму. Основні функції тероризму.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Характеристика причинно-наслідкових зв'язків у процесі формування соціальних систем.
2. Причинно-наслідкові зв'язки тероризму – загальна характеристика
2. Функції тероризму.

Література:

Нормативно-правові акти: 6,18

Основна: 7,9

Додаткова література: 21,23.

Самостійне заняття № 5

(2 години)

Тема: Психологічні чинники формування особи терориста.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про психологічні чинники формування особи терориста.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Особливості формування особи терориста.
2. У чому полягає вплив соціальної системи на формування особи терориста?
3. Значення блогу та інфосфери у формуванні психотипу терориста?
4. На які психологічні типи можна поділити потенційних терористів?

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 13

Додаткова література: 21-27

Самостійне заняття № 6

(2 години)

Тема: Релігійні, соціальні, політичні та етнічні чинники формування особи терориста.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про релігійні, соціальні, політичні та етнічні чинники формування особи терориста.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Типові чинники формування особи терориста
2. Релігійні чинники формування особи терориста
2. Соціальні чинники формування особи терориста
3. Політичні та етнічні чинники формування особи терориста

Література:

Нормативно-правові акти: 6,17,18

Основна: 9

Додаткова література: 21,27.

Самостійне заняття № 7

(2 години)

Тема: Психологічний портрет особи терориста.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про психологічний портрет особи терориста.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Типові риси потенційного екстреміста.
2. У чому особливості поведінкових стереотипів потенційних терористів
3. Які є відрізняючі особливості потенційного терориста?
4. Які характерні ознаки інформаційних повідомлень терористичної спрямованості у соцмережах?

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна:13

Додаткова література: 21-27

Самостійне заняття № 8

(2 години)

Тема: Міжнародний тероризм.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про

міжнародний тероризм.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Загальні світові тенденції глобалізації терористичної діяльності?
2. У чому полягає сутність міжнародної діяльності з ознакою «тероризм»?
3. Які є типові ознаки визначення тероризму у законодавстві провідних країн?
4. Які Ви знаєте міжнародні конвенції та протоколи стосовно протидії тероризму?

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 7-9

Додаткова література: 21-27.

Самостійне заняття № 9

(2 години)

Тема: Міжнародне законодавство з протидії терористичній діяльності.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про міжнародне законодавство з протидії терористичній діяльності.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Загальні світової тенденції правової класифікації терористичної діяльності?
2. У чому полягає сутність криміналізації діяльності з ознакою «тероризм»?
3. Які є типові ознаки визначення тероризму у законодавстві провідних країн?
4. Які Ви знаєте міжнародні конвенції та протоколи стосовно протидії тероризму?

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 7-9

Додаткова література: 21-27.

Самостійне заняття № 10

(2 години)

Тема: Роль України в боротьбі з міжнародним тероризмом.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти роль України в боротьбі з міжнародним тероризмом.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Україна і міжнародні антитерористичні коаліції.
2. Особливості нормативно-правового регулювання антитерористичної діяльності країн ЄС?
2. Співробітництво Україна- НАТО у протидії тероризмові.
3. Стратегічне партнерство та стратегічні комунікації країн-партнерів антитерористичної коаліції.

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 7, 17.

Додаткова література: 21-27

Самостійне заняття № 11

(2 години)

Тема: Тероризм як інформаційна технологія. Віртуальна реальність і тероризм.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про тероризм як інформаційну технологію. Віртуальну реальність і тероризм.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Загальні уявлення про соціально-інформаційні технології.

2. Тероризм та інформаційних простір. Уражаючий фактор тероризму.
3. Віртуальна реальність як поле діяльності терористичних впливів.
4. Тероризм як інформаційно-маніпулятивна технологія. Сутність та особливості протидії.

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 7,9

Додаткова література: 21-27

Самостійне заняття № 12

(2 години)

Тема: Тероризм, суспільна думка і засоби масової інформації.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про тероризм через призму формування суспільної думки за допомогою засобів масової інформації.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Тероризм в еволюції цивілізацій та його вплив на суспільство.
2. Вплив засобів масової інформації на ступінь теророгенності суспільства.
3. Які є обмеження діяльності засобів масової інформації в умовах проведення АТО?
4. Які можливості інформаційно-медійних ресурсів задля профілактики тероризму?

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 7,8

Додаткова література: 21,23.

МОДУЛЬ 2

Лекція 1.

(2 години)

Тема: **Види терористичної діяльності.**

I. Мета лекції:

1) Проаналізувати **види терористичної діяльності**. Окреслити їх особливості.

2) сприяти формуванню громадянської свідомості та розуміння сутності тероризму та принципів формування теророгенності соціальних систем як основних складових антитерористичної компетентності цивільного населення.

II. Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки

Заняття викладається для потоку підвищення кваліфікації студентів, які мають достатній рівень знань із загальноосвітніх дисциплін. Тема заняття тісно пов'язана із такими дисциплінами як основи національної безпеки, кримінальне право, основи безпеки життєдіяльності.

III. Навчально-методичне забезпечення лекції:

1. Проектор.

2. Презентація у середовищі «Power Point».

IV. План лекції

Вступна частина

Вступ. ....8 хв.

Основна частина

Види терористичної діяльності .....20 хв.

Особливості протидії в контексті

теорії соціального управління ..... 45хв.

Загальні висновки .....7 хв.

Висновки. Відповіді на питання. Завдання на самопідготовку.

IV. Рекомендована література:

Питання:

1. Поясніть зміст термінів «тероризм» та «терористична діяльність».
2. Визначення та характеристика видів терористичної діяльності.
3. Види тероризму, пов'язані з використанням інформаційних технологій
4. Наведіть основні принципи боротьби з тероризмом.
5. Які статті КК України визначають відповідальність за вчинення терористичної діяльності.
6. Вкажіть не криміналізований вид (види) терористичної діяльності.

Самостійне заняття № 1

(2 години)

Тема: Соціально-правова характеристика теророгенності сучасного українського суспільства.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання здобувачів вищої освіти про соціально-правову характеристику теророгенності сучасного українського суспільства.

Питання та методичні рекомендації:

Вивчаючи тему заняття пропонується дослідити питання:

1. Історичні аспекти виникнення тероризму в Україні.
2. Приклади й аналіз антитерористичних операцій в Україні
3. Охарактеризуйте ступінь теророгенності сучасного українського суспільства

ЛІТЕРАТУРА:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 7.

Додаткова література: 21,27.

Самостійне заняття 2

(2 години)

Тема: **Нормативно-правова база боротьби з тероризмом в Україні. Закон України «Про боротьбу з тероризмом». Державна концепція боротьби з тероризмом в Україні.**

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про нормативно-правову базу боротьби з тероризмом в Україні.

Питання:

1. Закон України «Про боротьбу з тероризмом».
2. Державна концепція боротьби з тероризмом в Україні.

Методичні рекомендації:

Під час розгляду першого питання необхідно розглянути Закон України «Про боротьбу з тероризмом». Особливу увагу приділити суб'єктам боротьби з тероризмом, визначити їх основні завдання.

У другому питанні необхідно розглянути Державну концепцію боротьби з тероризмом в Україні.

Додатково опрацювати питання:

1. Яку діяльність охоплює визначення «антитерористична безпека»?
2. Наведіть основні принципи боротьби з тероризмом.

Література:

Нормативно-правові акти: 6.

Основна: 16

Додаткова література: 27.

Самостійне заняття 3

(2 години)

Тема: **Моніторинг та прогнозування теророгенності соціальних процесів та систем.**

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про моніторинг та прогнозування теророгенності соціальних процесів та систем.

Питання:

1. Особливості моніторингових технологій в управлінні соціальними процесами та системами.
2. Сутність та складові моніторингу тероризму як соціального процесу

Методичні рекомендації:

1. Розгляд першого питання передбачає аналіз особливостей моніторингових технологій в управлінні соціальними процесами та системами.
2. У другому питанні необхідно зупинитись на структурно-функціональній моделі моніторингу теророгенності складних соціальних процесів і систем.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18.

Основна: 5,8,11.

Додаткова література: 27.

Самостійне заняття № 4

(2 години)

Тема: Теоретичні моделі тероризму в сучасних стратегіях регулювання теророгенності соціальних процесів та систем.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про теоретичні моделі тероризму в сучасних стратегіях регулювання теророгенності соціальних процесів та систем

Питання:

1. Огляд типових моделей тероризму як складного соціального процесу.
2. Принципи структурно-факторного моделювання теророгенності складних соціальних систем.
3. Приклади використання теоретичних моделей в антитерористичній діяльності.

Методичні рекомендації:

Розгляд означених питаннь передбачає наявність у слухачів елементарних знань з теорії моделей та системного аналізу.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18

Основна: 14.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 5

(2 години)

Тема: Правовий статус, повноваження та порядок взаємодії суб'єктів, які безпосередньо забезпечують боротьбу з тероризмом.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про правовий статус суб'єктів, які безпосередньо забезпечують боротьбу з тероризмом, їх повноваження та порядок взаємодії.

Питання:

1. Загальне уявлення про державну систему боротьби з тероризмом в Україні й світі.
2. Правовий статус, повноваження та взаємодія суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає поглиблений аналіз Закону України «Про боротьбу з тероризмом».

У другому питанні необхідно розкрити питання, що визначають особливості суб'єктів боротьби з тероризмом.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18

Основна: 7.

Додаткова література: 23.

Самостійне заняття № 6

(2 години)

Тема: Складові державної системи запобігання, реагування, припинення терористичних актів і мінімізації їх наслідків в Україні.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про державну систему профілактики, запобігання, припинення терористичної діяльності та мінімізації наслідків терористичних актів в Україні.

Питання:

1. Визначення та характеристика об'єктів можливих терористичних посягань.
2. Особливості забезпечення безпеки об'єктів можливих терористичних посягань.
3. Категорії небезпек на об'єктах можливих терористичних посягань.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18

Основна: 7-9

Додаткова література: 22-27

Самостійне заняття № 7

(2 години)

Тема: Забезпечення безпеки об'єктів можливих терористичних посягань.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про забезпечення безпеки об'єктів можливих терористичних посягань

Питання:

1. Характеристика антитерористичної безпеки об'єктів можливих терористичних посягань.
2. Особливості організації системи безпеки об'єктів можливих терористичних посягань.
3. Профілактика небезпек на об'єктах можливих терористичних посягань.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18

Основна: 7-9

Додаткова література: 22-27

Самостійне заняття № 8

(2 години)

Тема: Порядок вжиття суб'єктами боротьби з тероризмом заходів реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їх наслідків за рівнями терористичних загроз.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про порядок вжиття суб'єктами боротьби з тероризмом заходів реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їх наслідків за рівнями терористичних загроз

Питання:

1. Порядок вжиття суб'єктами боротьби з тероризмом заходів реагування і припинення терористичних актів за рівнями терористичних загроз, проблемні питання мінімізації їх наслідків.
2. Особливості та правовий статус вжиття суб'єктами боротьби з тероризмом заходів з профілактики терористичних актів та мінімізації їх ризиків.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 9

(2 години)

Тема: Порядок інформування населення про рівні загроз або факт скоєння терористичного акту.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про основні методики та технології інформування населення про небезпеку вчинення терористичного акту або рівні загроз терористичного характеру.

Питання:

1. Порядок інформування населення про рівні загроз вчинення або факт скоєння та можливі наслідки терористичного акту.
2. Технологічні особливості сповіщення про небезпеку.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9, 10, 11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 10

(2 години)

Тема: Інформаційне забезпечення боротьби з тероризмом.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про порядок інформування населення про інформаційне забезпечення боротьби з тероризмом.

Питання:

1. Визначення сутності та змісту інформаційного забезпечення.
2. Особливості інформаційне забезпечення боротьби з тероризмом.
3. Загальне уявлення про технології аналітичного супроводження антитерористичної діяльності.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття визначень «інформаційне забезпечення».

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18.

Основна: 7-9.

Додаткова література: 23.

Самостійне заняття № 11

(2 години)

Тема: Міжнародний досвід діяльності ЗМІ з формування правосвідомості населення з питань боротьби з тероризмом.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про Міжнародний досвід діяльності ЗМІ з формування правосвідомості населення з питань боротьби з тероризмом

Питання:

1. Визначення та аналіз практики протидії пропаганди та поширення ідеології тероризму з використанням ЗМІ.
2. Загальне уявлення про передові практики формування правосвідомості населення з питань боротьби з тероризмом (на прикладах технологій західних ЗМІ).

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття змісту протидії тероризму шляхом формування правосвідомості.

У другому питанні необхідно розкрити питання, що уповільнюють протидію пропаганді та поширенню ідеології тероризму в Україні.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 12

(2 години)

Тема: Правові основи протидії пропаганді та поширенню ідеології тероризму.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про правові основи протидії пропаганді та поширенню ідеології тероризму

Питання:

1. Законодавчі акти України, що регламентують протидію пропаганді та поширенню ідеології тероризму.
2. Законодавчі акти інших країн, що регламентують протидію пропаганді та поширенню ідеології тероризму.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розгляд ЗУ «Про боротьбу з тероризмом» та Концепції боротьби з тероризмом в Україні.

У другому питанні необхідно розкрити питання, щодо законодавчих акти інших країн, які регламентують протидію пропаганді та поширенню ідеології тероризму.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18.

Основна: 6, 7.

Додаткова література:

Самостійне заняття № 13

(2 години)

Тема: Визначення та сутність технологій протидії пропаганди та поширенню ідеології тероризму.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про визначення та сутність протидії та профілактики пропаганди та поширення ідеології тероризму

Питання:

1. Визначення пропаганди та поширення ідеології тероризму.
2. З'ясувати відмінність пропаганди від ідеології та поширення ідеології тероризму.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття визначень пропаганди та поширення ідеології тероризму.

У другому питанні необхідно розкрити питання, щодо відмінності пропаганди від ідеології та поширення ідеології тероризму.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18.

Основна: 6, 7.

Додаткова література:

Самостійне заняття № 14

(2 години)

Тема: Проблемні питання законодавчого регулювання протидії пропаганді тероризму.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про проблемні питання законодавчого регулювання протидії пропаганді тероризму

Питання:

1. З'ясувати проблемні питання протидії пропаганді тероризму
2. Розглянути питання щодо вирішення проблем, визначених у п.1.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття проблемних питань правового забезпечення протидії пропаганді тероризму.

У другому питанні необхідно розкрити перспективи удосконалення правових механізмів протидії розповсюдженню ідеології тероризму в Україні та вказати можливі шляхи їх вирішення.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 18.

Основна: 6, 7.

Додаткова література:

МОДУЛЬ 3

Лекція 1. «Правове регулювання антитерористичної безпеки. Правила антитерористичної безпеки»

(2 години)

I. Мета лекції:

1) опрацювати питання загальні принципи побудови та повноваження системи антитерористичної безпеки;

II. Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки

Заняття викладається для потоку підвищення кваліфікації студентів, які мають достатній рівень знань із загальноосвітніх дисциплін. Тема заняття тісно пов'язана із такими дисциплінами як основи національної безпеки, кримінальне право, основи безпеки життєдіяльності.

III. Навчально-методичне забезпечення лекції:

1. Проектор.
2. Презентація у середовищі «Power Point».

IV. План лекції

Вступна частина

Вступ. .... 8 хв.

Основна частина

Правове регулювання антитерористичної безпеки..... 20 хв.

Правила антитерористичної безпеки ..... 45хв.

Загальні висновки ..... 7 хв.

Висновки. Відповіді на питання. Завдання на самопідготовку.

Самостійне заняття № 1

(2 години)

Тема: Предметна область та компоненти антитерористичної безпеки.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про предметну область та компоненти антитерористичної безпеки

Питання:

1. Визначення антитерористичної безпеки та зміст організаційно-правових механізмів її забезпечення.
2. Загальна характеристика предметної області та зміст компонентів антитерористичної безпеки.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття визначень антитерористичної безпеки та її предметної області.

У другому питанні необхідно розкрити питання, що розкривають організаційно-правові механізми функціонування та взаємодії компонентів антитерористичної безпеки в Україні.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9, 10, 11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 2

(2 години)

Тема: Антитерористичні імперативи забезпечення прав людини.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про антитерористичні імперативи забезпечення прав людини.

Питання:

1. Загальне уявлення про дотримання прав людини при реалізації заходів боротьби з тероризмом.
2. Проблемні питання з дотримання прав людини при організації заходів з антитерористичної безпеки в Україні.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття основних положень з прав людини та регламентуючих їх документів, їх відношення до процесу забезпечення антитерористичної безпеки.

У другому питанні необхідно розкрити проблемні питання дотримання прав людини, що виникають під час проведення АТО.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9, 10, 11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 3

(2 години)

Тема: Методико-організаційний регламент загальнодержавної системи протидії тероризму в інформаційній сфері.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про методико-організаційний регламент загальнодержавної системи протидії тероризму в інформаційній сфері.

Питання:

1. Поняття та сутність методико-організаційного регламенту протидії тероризму в інформаційній сфері.
2. Сучасні стратегії та регламенти протидії тероризму в інформаційній сфері.
3. Особливості методико-організаційного забезпечення протидії тероризму в інформаційній сфері.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття сутності методико-організаційного регламенту протидії тероризму в інформаційній сфері.

У другому питанні необхідно розкрити особливості методико-організаційного забезпечення протидії тероризму в інформаційній сфері в Україні.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9, 10, 11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 4

(2 години)

Тема: Концептуальні підходи до побудови системи протидії терористичним загрозам в інформаційній сфері.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про концептуальні підходи до побудови системи протидії терористичним загрозам в інформаційній сфері.

Питання:

1. Соціально-інформаційна складова загальнодержавної системи протидії тероризму в Україні.
2. Концептуальні підходи до побудови системи протидії терористичним загрозам в інформаційній сфері.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розгляд соціально-інформаційної складової загальнодержавної система протидії тероризму в Україні.

У другому питанні необхідно розкрити концептуальні підходи до побудови системи протидії терористичним загрозам в інформаційній сфері.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8,9,11,19.

Основна: 11,12,13.

Додаткова література: 24.

Самостійне заняття № 5

(2 години)

Тема: Соціально-інформаційні технології забезпечення антитерористичної безпеки.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про соціально-інформаційні технології забезпечення антитерористичної безпеки та можливості їх використання в Україні

Питання:

1. Загальне уявлення про соціально-інформаційні технології забезпечення антитерористичної безпеки.
2. Перспективи реалізації соціально-інформаційних технологій забезпечення антитерористичної безпеки в державній системі боротьби з тероризмом в Україні.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає формування уявлення про соціально-інформаційні технології забезпечення антитерористичної безпеки, їх сутність та механізми реалізації.

У другому питанні необхідно окреслити перспективи реалізації соціально-інформаційних технологій забезпечення антитерористичної безпеки в державній системі боротьби з тероризмом в Україні.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 6

(2 години)

Тема: Загальні принципи забезпечення антитерористичного захисту об'єктів можливих терористичних посягань.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про загальні вимоги до забезпечення антитерористичної безпеки та організації антитерористичного захисту об'єктів можливих терористичних посягань.

Питання:

1. Загальні уявлення про об'єкти терористичних посягань та їх категорювання.
2. Загальні вимоги до забезпечення антитерористичної безпеки об'єктів терористичних посягань.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає аналіз критеріїв визначення об'єктів терористичних посягань та їх категорювання.

У другому питанні необхідно розкрити приклади організації антитерористичного захисту об'єктів критичної інфраструктури в Україні.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 7

(2 години)

Тема: Загальні вимоги до складання паспорту антитерористичної захищеності об'єкта.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про загальні вимоги до складання Паспорту антитерористичної захищеності об'єкта.

Питання:

1. Загальні уявлення про паспорт антитерористичної захищеності об'єкта та порядок його розробки.
2. Загальні вимоги до складання паспорту антитерористичної захищеності об'єкта.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття призначення та змісту паспорту антитерористичної захищеності об'єкта.

У другому питанні розкриваються загальні вимоги до складання паспорту антитерористичної захищеності об'єкта в Україні.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9, 10, 11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 8

(2 години)

Тема: Практика забезпечення антитерористичної безпеки в місцях масового скупчення людей.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про організацію заходів з антитерористичної безпеки в місцях масового перебування людей.

Питання:

1. Визначення, загальна характеристика та критерії антитерористичної захищеності місць масового перебування людей.
2. Типові приклади та характеристика місць масового перебування людей з позицій вимог правил антитерористичної безпеки.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає визначення, загальну характеристику та критерії антитерористичної захищеності місць масового перебування людей.

У другому питанні необхідно окреслити загальні вимоги до дій персоналу служб безпеки в місцях масового перебування людей в умовах терористичного посягання.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 9

(2 години)

Тема: Взаємодія ЗМІ та правоохоронних органів з питань боротьби з тероризмом.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про взаємодію ЗМІ та правоохоронних органів з питань боротьби з тероризмом

Питання:

1. Визначення можливостей ЗМІ у забезпеченні антитерористичної безпеки та боротьбі з тероризмом.
2. Принципи та організаційно-методичне забезпечення взаємодії ЗМІ та правоохоронних органів з питань боротьби з тероризмом в Україні.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття можливостей ЗМІ у забезпеченні антитерористичної безпеки та боротьбі з тероризмом.

У другому питанні необхідно розкрити механізми взаємодії ЗМІ та правоохоронних органів з питань боротьби з тероризмом в Україні.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 10

(2 години)

Тема: Особливості планування антитерористичного захисту місць масового перебування населення.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про особливості організації та проведення заходів антитерористичного захисту місць масового перебування населення.

Питання:

1. Особливості організації заходів антитерористичного захисту в місцях масового перебування населення.
2. Типові моделі організації системи антитерористичної безпеки в місцях масового перебування людей (офіс, місто, громадський транспорт та т.п.).

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття змісту та особливості планування заходів із забезпечення антитерористичної безпеки в місцях масового перебування населення.

У другому питанні необхідно дослідити типові моделі організації системи антитерористичної безпеки в місцях масового перебування людей (офіс, місто, громадський транспорт та т.п.).

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 11

(2 години)

Тема: Рекомендації щодо дій під час здійснення терористичного акту.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про рекомендації щодо дій під час загрози здійснення терористичного акту!

Питання:

1. Правила поведінки під час здійснення терористичного акту.
2. Типові моделі дій населення під час здійснення терористичного акту в різних умовах.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття особливостей психофізіологічних станів під час терористичного акту та особливі правила поведінки в таких умовах.

У другому питанні необхідно дослідити типові моделі дій населення під час здійснення терористичного акту в різних умовах.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9, 10, 11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 12

(2 години)

Тема: Роль масмедіа у формуванні негативного ставлення суспільства до будь-яких форм і проявів тероризму.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про роль масмедіа у формуванні негативного відношення населення до ідеології застосування будь-яких форм тероризму.

Питання:

1. Принципи позиціонування негативного відношення населення до ідеології і проявів тероризму.
2. Роль масмедіа у створенні негативного відношення населення до будь-яких форм прояву тероризму.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає розкриття принципів використання інформаційних технологій задля формування у населення негативного відношення до тероризму та терористичної діяльності.

У другому питанні необхідно розкрити питання ролі масмедіа та інформаційних технологій у формуванні у населення ідеології неприйняття будь-яких форм і проявів терористичної діяльності.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 13

(2 години)

Тема: Основні заходи безпеки громадян під час виникнення загроз терористичного характеру.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про основні заходи безпеки громадян під час виникнення загроз антитерористичного характеру.

Питання:

1. Порядок профілактики загроз терористичного характеру та сповіщення про небезпеку.
2. Основні заходи безпеки громадян під час виникнення загроз терористичного характеру.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає висвітлення заходів із профілактики загроз терористичного характеру та порядку сповіщення про небезпеку.

У другому питанні розкрито зміст та порядок проведення навчань з безпеки громадян під час виникнення загроз терористичного характеру.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 14

(2 години)

Тема: Безпека інформаційних ресурсів в умовах загрози або вчинення терористичного акту.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про безпеку інформаційних ресурсів в умовах загрози або вчинення терористичного акту.

Питання:

1. Загальні принципи захисту інформаційних ресурсів від терористичних посягань.
2. Порядок захисту інформаційних ресурсів в умовах загрози або вчинення терористичного акту.

Методичні рекомендації:

Розгляд першого питання передбачає аналіз принципів та методик захисту інформаційних ресурсів від терористичних посягань.

У другому питанні необхідно визначити порядок захисту типових інформаційних ресурсів від терористичних посягань в різних умовах.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 8, 9,10,11.

Основна: 7.

Додаткова література: 3.

Самостійне заняття № 15

(2 години)

Тема: Особливості реалізації загально-профілактичних заходів антитерористичного захисту інформаційного простору.

Мета заняття: поглибити та закріпити знання слухачів про особливості реалізації загально-профілактичних заходів антитерористичного захисту інформаційного простору.

Питання:

1. Особливості реалізації загально-профілактичних заходів антитерористичного захисту інформаційного простору.

Методичні рекомендації:

Розгляд питання передбачає визначення порядку реалізації загально-профілактичних заходів антитерористичного захисту інформаційного простору.

Література:

Нормативно-правові акти: 6, 20.

Основна: 16,19.

Додаткова література: 27,3.

Інформаційно-методичне забезпечення

Нормативно-правові акти

1. Конституція України // Відомості ВР України. – 1996. – № 30.
2. «Про національну безпеку України» : Закон України // Голос України. – 2018. – № 122.
3. «Про Службу безпеки України» Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27.
4. «Про оперативно-розшукову діяльність» Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22.
5. «Про контррозвідувальну діяльність» Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 12.
6. «Про боротьбу з тероризмом» Закон України // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 25.
7. «Про громадські об'єднання» Закон України // Відомості Верховної Ради. – 2013. – № 1, ст. 1.
8. «Про інформацію» Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 48.

9. «Про телебачення і радіомовлення» Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 10, ст. 43.
10. «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1993. – № 1, ст. 1.
11. «Про інформаційні агентства» Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1995. – № 13.
12. «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1998. – № 35, ст. 236.
13. «Про свободу совісті та релігійні організації» Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 25, ст. 283.
14. Кримінальний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – К., 2012. – № 37, ст. 1370.
15. Кримінальний кодекс України // Офіційний вісник України. – 2001. – № 21, ст. 920.
16. Концепція боротьби з тероризмом в Україні: затверджена Указом Президента України від 05 березня 2019 року № 53/2019 : Президент України [Веб-сайт]. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/532019-26178>.
17. Доктрина інформаційної безпеки України : затверджена Указом Президента України від 25 лютого 2017 року № 47/2017 : Президент України. Урядовий кур'єр. – 2017. – № 38.
18. Про затвердження «Положення про єдину державну систему запобігання, реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їх наслідків» : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 року № 92 // Кабінет Міністрів України. Офіційний вісник України. – 2016. – № 16, стор. 260. Ст. 655.

Рекомендована література

№ з/п	Бібліографічний список	Кількість примірників у навчальних фондах
Основна		
1.	Правове регулювання діяльності засобів масової інформації в Україні : Навч. посібник / А. І. Марущак, І. П. Касперський ; За заг. ред. Є. Д. Скулиша. – К. : Наук.-вид. центр НА СБ України, 2013. – 100с.	30 / 10 (ННІ ІБ)
2.	Тероризм: визначення і сутність : Монографія / А. В. Коростиленко, Б. Д. Леонов, І. М. Рижов [та ін.] ; За заг. ред. В. В. Крутова, І. І. Мусієнка, В. П. Ємельянова. – К. : Нац. акад. СБУ, 2015. – 192 с.	43 / 5 (ННІ ІБ)
3.	Медиа-терроризм: Терроризм и средства массовой информации / В. Цыганов. – К. : Ника-Центр, 2004. – 122 с. – ISBN 966-521-292-3.	1
4.	Основи аналізу теророгенності соціальних систем : Монографія / І. М. Рижов – К. : Магістр-XXI сторіччя, 2008. – 288 с.	1
5.	Мережі і мережні війни: майбутнє терору, злочинності та бойових дій / За ред. Дж. Арквілли, Д. Ронфельдта. – К. : Києво-Могилянська академія, 2005. – 350 с. – ISBN 966-518-313-3.	1
6.	Основні загрози національній безпеці України як об'єкт діяльності Служби безпеки України в сучасних умовах : моногр. / Ю.Р. Гавдьо, В.М. Гребенюк, І.М. Гр... та ін.; за заг. ред. проф. Новицького Г.В. – Київ : Нац.акад. СБУ, 2017. – 332	1
7.	Ничитайло І. М. Досвід використання засобів масової інформації в сучасних локальних війнах та збройних конфліктах / І. М. Ничитайло // Використання досвіду участі у бойових діях на території інших держав у забезпечення державної безпеки України : Матеріали науково-практичної конференції (Київ, 12 лютого 2014 р.) / Ред. кол.: С. С. Кудінов (гол. ред.), М. О. Шилін, Н. Г. Іванова та ін. – К. : Центр навч.-наук. та наук.-практ. видань НА СБ Укр., 2014. – С. 271-276.	1
8.	Виклики тероризму в Україні та адекватні концепти державної безпеки : Навч. посібник / І. М. Рижов, Л. М. Стрельбицька, М. П. Стрельбицький [та ін.]. – К. : Центр навч., наук та період. видань НА СБ України, 2015. – 172 с.	10
9.	Рижов І. М. Базові концепти антитерористичної безпеки : монографія / І. М. Рижов. К.: Нац. акад. СБУ, 2016. – 328 с.	1

№ з/п	Бібліографічний список	Кількість примірників у навчальних фондах
10.	Антитерористична безпека Європейського Союзу у нормативно-правових актах і документах : Довідник / Уклад. І. І. Мусієнко, І. М. Рижов, Л. Г. Глущенко, С. С. Сігарьов. – К. : Нац. акад. СБУ, 2016. – 176 с.	6
11.	Рижов І. М. Основи антитерористичної безпеки соціальних систем: монографія / І. М. Рижов, С. С. Кудінов, О. А. Івахненко. – К.: Кафедра, 2017. – 212 с.	1
12.	Особливі правила антитерористичної безпеки : препринт / [І. М. Рижов, І. І. Мусієнко, С. С. Кудінов та ін.; за заг. ред. проф. Рижова І. М.]. К. : Нац. Акад. СБУ. – 2018. – 42 с.	1
13.	Основи терорології : Навч. посібник / С. С. Кудінов, І. М. Рижов, М. С. Романов. – Острог : Національний університет «Острозька академія», 2019. – 200 с. – ISBN 978-617-7328-76-5.	1
14.	Сучасні виклики міжнародному порядку: передумови появи та механізми протидії інформаційним і терористичним загрозам : монографія / авт.кол. [С.І.Авраменко, Н.М. Варенья, І.М. Рижов та ін.]; за ред. Н.М. Варенья ;УАМП. – Київ : Фенікс. – Одеса, 2022. 302 с.	
Додаткова		
15.	Рижов І.М. Базові концепти моніторингу тероризму : Монографія / І.М. Рижов. К.: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2012. – 246 с.	1
16.	Протидія інформаційному тероризму та його фінансуванню в сучасних умовах : Монографія / В. В. Крутов, М. П. Стрельбицький, О. А. Шевченко ; За заг. ред. В. В. Крутова. – К. : Вид-во НАПрНУ, 2014. – 310 с. – ISBN 978-617-501-082-2.	5
17.	Міжнародно-правовий режим протидії тероризму : Монографія / В. Я. Настюк, С. А. Трофімов. – Х. : Право, 2008. – 352 с. – ISBN 978-966-458-116-2.	6
18.	Рижов І.М. Теророгенез : словник спеціальних термінів / І.М. Рижов. – К. : КНТ, 2013. – 56 с.	1
19.	Рижов І.М., Строгий В.І. Актуальні проблеми антитерористичної підготовки громадянського суспільства / І.Рижов, В.Строгий// Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ : Серія юридична. – 2015, – №1, С. 348-355.	1
20.	Рижов І.М., Строгий В.І. Формування здатності громадянського суспільства протистояти тероризму / І.Рижов, В.Строгий // Науковий	1

№ з/п	Бібліографічний список	Кількість примірників у навчальних фондах
	вісник Львівського державного університету внутрішніх справ : Серія юридична. – 2015, – №3, С. 318-325.	
21.	Гребенюк М.В., Рижов І.М., Кузьмін С.П. Перспективи інноваційного розвитку антитерористичних стратегій / М.Гребенюк, І.Рижов, С.Кузьмін // Вісник прокуратури. – 2016. – 5 (179). – С.19-28.	1
22.	Рижов І. М., Романов і. В., Тонконог і. О. Кризовий менеджмент та моделювання спроможностей суб'єктів забезпечення державної безпеки України // Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. – 2019. – №1(25) . – С.121-134	1
23.	Рижов І. М. Парадигмальні риси антитерористичної безпеки сучасного інформаційного суспільства // Інформаційна безпека людини, суспільства, держави № 3 (27) 2019 http://academy.ssu.gov.ua/ua/page/inf-arch.htm	1
24.	Рижов І., Варенья Н. Безпекова компетентність у світоглядно-освітніх ракурсах сучасності//Інноваційна педагогіка, Випуск 40. 2021 С.194-200 https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/40.41	1
25.	Рижов І., Стець О., Варенья Н. ПРАВОВА ДОКРИНА КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ Наукові інновації та передові технології» (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка») Випуск № 2(4) 2022 С.122-133 https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-2(4)-122-133	1
26.	Рижов І.М. Щодо необхідності формалізації профілактики тероризму/ Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право».– 2014. – №29 том 2. – С.149-153	1
27.	Рижов І.М. Перспективи формування уніфікованого інформаційного середовища у сфері протидії загрозам терористичного характеру / І.М. Рижов // Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. – 2014. – №3(16) . – С.56-62	1
28.	Леонов Б.Д., Рижов І.М. Композитна стратегія протидії мережевим та гібридним викликам сучасного тероризму / Б.Д.Леонов, І.М. Рижов // Правова інформатика – 2013. – № 1(45)/2015 – С.68-74.	1
29.	Антитерористична безпека ЄС у нормативно-правових актах і документах : огляд / І. М. Рижов, І. І. Мусієнко, Л. Г. Глущенко, С. С. Сігарьов. – Київ : НА СБ України, 2016. – 176 с.	1

Інформаційні ресурси (інтернет-джерела)

1. Офіційний сайт Рижова Ігоря Миколайовича : [Веб-сайт] – URL : <http://ryzhov.rv.ua>.

2. Рекомендації Антитерористичного центру при СБ України [Електронний ресурс] : Офіційний сайт СБ України : [Веб-сайт]. – URL : <https://ssu.gov.ua/ua/pages/45>.

4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ РОБІТ

Навчальна робота протягом семестру:	Бали (max.)
Відповідь на семінарському занятті	5 балів
Виконання завдань на практичному (лабораторному) занятті	5 балів
Поточне письмове опитування (тестування, експрес-контроль)	5 балів
Виконання завдань на самостійну роботу, індивідуальних завдань	5 балів
Написання і захист реферату (есе) за заданою темою	5 балів
Підготовка словника базових термінів (1 раз за семестр)	5 балів
Модульний контроль:	
Виконання модульної контрольної роботи	5 балів
Підсумковий контроль:	
Диференційований залік (залік)	100 балів
Екзамен	100 балів
Інші види навчальної роботи:	
Курсова робота	5 балів
Кваліфікаційна робота бакалавра	5 балів
Дипломна робота спеціаліста	5 балів
Кваліфікаційна магістерська робота	5 балів
Атестація (державний екзамен)	5 балів
Оперативне навчання	100 балів
Практика	100 балів

Додаткові види робіт:		
Участь у наукових конференціях, семінарах (за умови наявності прізвища автора у програмі або опублікування тез доповіді)		5 балів
Участь у міських (і вище) олімпіадах: 1 місце		10 балів
2 місце		8 балів
3 місце		6 балів
Опублікування наукової статті у фаховому виданні		5 балів

5. СПІВВІДНОШЕННЯ БАЛІВ

Шкала оцінювання (національна та ЄКТС)

За бальною шкалою	за шкалою ЄКТС	Рівні оцінок	Рівні компетентності	за національною шкалою	
				диф. залік	залік
90-100	A	«відмінно»	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
84-89	B	«дуже добре»	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
75-83	C	«добре»			
65-74	D	«задовільно»	Середній (репродуктивний)	задовільно	

60-64	Е	«достатньо»			
35-59	FX	«незадовільно»	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	«незадовільно»			

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте тероризм як глобальну проблему сучасності.
2. Прокоментуйте історичні аспекти виникнення тероризму.
3. Поясніть сутність формування теророгенності соціальних процесів і систем.
4. Охарактеризуйте сучасний тероризм як загрозу національній безпеці України.
5. Дайте характеристику причинно-наслідкових зв'язків тероризму.
6. Поясніть основні функції тероризму.
7. Прокоментуйте психологічні чинники формування особи терориста.
8. Сформуйте психологічний портрет особи терориста.
9. Прокоментуйте релігійні, соціальні, політичні та етнічні чинники формування особи терориста.
10. Дайте визначення терміну «Міжнародний тероризм».
11. Прокоментуйте міжнародне законодавство з протидії терористичній діяльності.
12. Наведіть роль України в боротьбі з міжнародним тероризмом.
13. Охарактеризуйте тероризм як інформаційну технологію.
14. Співвідношення понять віртуальна реальність і тероризм.
15. Тероризм, суспільна думка і засоби масової інформації – прокоментуйте взаємозв'язок.
16. Прокоментуйте основні принципи організації загальнодержавної системи боротьби з тероризмом в Україні.
17. Надайте соціально-правову характеристику теророгенності сучасного українського суспільства.
18. Охарактеризуйте нормативно-правову базу боротьби з тероризмом в Україні.
19. Прокоментуйте основні положення Закону України «Про боротьбу з тероризмом».
20. Прокоментуйте основні положення концепції боротьби з тероризмом в Україні.
21. Поясніть значення моніторингових технологій для прогнозування теророгенності соціальних процесів та систем.
22. Значення теоретичних моделей в сучасних стратегіях протидії тероризму.
23. Наведіть приклади терористичної діяльності.

24. Охарактеризуйте правовий статус суб'єктів, які проводять боротьбу з тероризмом.
25. Прокоментуйте структуру та завдання державної системи боротьби (запобігання, реагування і припинення терористичних актів) з тероризмом в Україні.
26. Теорія і практика забезпечення безпеки об'єктів можливих терористичних посягань.
27. Доведіть порядок вжиття суб'єктами боротьби з тероризмом заходів профілактики тероризму.
28. Наведіть порядок і приклади інформування населення про небезпеку вчинення терористичного акту.
29. Сутність та складові процесу інформаційного забезпечення боротьби з тероризмом.
30. Прокоментуйте приклади діяльності ЗМІ з позиціонування стратегій боротьби з тероризмом.
31. Прокоментуйте правові основи протидії пропаганді та поширенню ідеології тероризму.
32. Визначення та сутність пропаганди та поширення ідеології тероризму.
33. Проблемні питання законодавчого регулювання протидії пропаганді поширення ідеології тероризму та шляхи їх вирішення.
34. Охарактеризуйте предметну область та компоненти антитерористичної безпеки.
35. Визначіть антитерористичні імперативи забезпечення прав людини.
36. Наведіть порядок забезпечення антитерористичної безпеки в місцях масового перебування населення.
37. Сформулюйте порядок дій під час загрози здійснення терористичного акту.
38. Доведіть роль масмедіа у формуванні негативного ставлення суспільства ідеології тероризму.
39. Наведіть основні заходи безпеки громадян під час виникнення загроз терористичного характеру.
40. Наведіть порядок забезпечення безпеки інформаційних ресурсів в умовах загрози або вчинення терористичного акту.
41. Прокоментуйте принципи протидії тероризму в інформаційній сфері.
42. Охарактеризуйте концептуальні підходи до побудови системи протидії терористичним загрозам в інформаційній сфері.
43. Правове регулювання антитерористичної безпеки.
44. Правила антитерористичної безпеки.
45. Поясніть зміст соціально-інформаційних технологій забезпечення антитерористичної безпеки.
46. Прокоментуйте правила забезпечення антитерористичної безпеки об'єктів терористичних посягань.

47. Загальні вимоги до складання «Паспорту антитерористичної захищеності об'єкта.
48. Загальні вимоги до антитерористичного захисту місць масового перебування людей.
49. Порядок взаємодії ЗМІ та правоохоронних органів з питань боротьби з тероризмом.
50. Особливості реалізації загально-профілактичних заходів антитерористичного захисту інформаційного простору.

